

Dosarul nr. 2ra-87/21

2ra-1748/20

Prima instanță: Judecătoria Edineț, sediul Briceni (jud. A. Andronache)

Instanța de apel: Curtea de Apel Bălți (jud. I. Grosu, A. Garbuz, A. Ciobanu)

Î N C H E I E R E

27 ianuarie 2020

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Tamara Chișca-Doneva
Maria Ghervas
Nicolae Craiu

examinând admisibilitatea recursului declarat de Xxxxx Xxxxx și de către
avocatul Odobescu G. În interesele lui Xxxxx Xxxxx

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de Xxxxx Xxxxx
împotriva lui Xxxxxxxx Xxxxx, executorul judecătoresc Xxxxxxxx Adrian privind
recunoașterea valabilității contractului de vânzare-cumpărare, recunoașterea dreptului
de proprietate asupra automobilului și ridicarea sechestrului, cererea de intervenție
principală a lui Xxxxx Xxxxx împotriva lui Xxxxxxxx Xxxxx și Xxxxx
Xxxxx privind declararea nulității absolute a contractului de vânzare-cumpărare
împotriva deciziei din 01 octombrie 2020 a Curții de Apel Bălți,

c o n s t a t ă :

La data de 19 februarie 2019 în judecătoria Edineț, sediul Briceni a fost
înregistrată cererea de chemare în judecată a lui Xxxxx Xxxxx împotriva lui
Xxxxxxxx Xxxxx, executorul judecătoresc Xxxxxxxx Adrian privind recunoașterea
valabilității contractului de vânzare-cumpărare, recunoașterea dreptului de proprietate
asupra automobilului și ridicarea sechestrului.

În motivarea acțiunii, reclamantul arată că, la 23 august 2018, între Xxxxxxxx
Xxxxx, în calitate de vânzător, și Xxxxx Xxxxx, în calitate de cumpărător, a
fost încheiat un contract de vânzare-cumpărare a autoturismului „Mercedes 220
XXX” la prețul de 12.000 euro, reclamantul primind de la pârât autoturismul, cheile
și certificatul de înmatriculare și achitând vânzătorului prețul menționat. Ulterior,
reclamantul, a dorit să înmatriculeze automobilul respectiv pe numele său, însă a
constatat că pe acesta este aplicat sechestrul de către executorul judecătoresc
Xxxxxxxx Adrian. Atunci s-a adresat la executorul judecătoresc cu solicitarea de a
ridica sechestrul de pe automobilul dat, însă a primit refuz, la data de 22 decembrie
2018.

La data de 04 iunie 2019, în instanța de judecată a parvenit cererea de intervenție
principală lui Xxxxx Xxxxx împotriva lui Xxxxxxxx Xxxxx și Xxxxx Xxxxx
privind declararea nulității absolute a contractului de vânzare-cumpărare, invocând

nulitatea absolută a contractului de vânzare - cumpărare a autoturismului de model „Mercedes XXX”, nr. de înmatriculare EEU 235, acesta fiind încheiat cu scopul de a evita urmărirea bunurilor.

Prin hotărârea judecătorească Edineț sediul Briceni din 14 august 2019, cererea de chemare în judecată a lui XXXXX XXXXXX împotriva lui XXXXXXXX XXXXXX, executorul judecătoresc XXXXXXXX Adrian a fost respinsă drept neîntemeiată. Cererea de intervenție principală a lui XXXXXX XXXXXX împotriva lui XXXXXXXX XXXXXX și XXXXX XXXXXX privind declararea nulității absolute a contractului de vânzare-cumpărare s-a admis integral. S-a declarat nulitatea absolută a contractului de vânzare-cumpărare din 23 august 2018. S-au încasat în mod solidar de la XXXXX XXXXXX și XXXXXXXX XXXXXX, în beneficiul lui XXXXXXXX XXXXXX, cheltuielile de judecată pentru acordarea asistenței juridice în sumă de 5000 (cinci mii) lei.

Prin decizia Curții de Apel Bălți din 01 octombrie 2020, cererea de apel declarată de XXXXX XXXXXX a fost admisă. A fost casată parțial hotărârea judecătorească Edineț, sediul Briceni din 14 august 2019, în latura încasării cheltuielilor de judecată, cu emiterea unei noi hotărâri prin care a fost respinsă cererea lui XXXXXX XXXXXX de încasare a cheltuielilor de asistență juridică în sumă de 5000 lei. În rest, hotărârea judecătorească Edineț, sediul Briceni din 14 august 2019 a fost menținută.

În favoarea acestei soluții, instanța de apel a considerat că prin acțiunile lui XXXXXXXX XXXXXX la încheierea contractului de vânzare-cumpărare din 23 august 2019 cu XXXXX XXXXXX au fost fraudate interesele creditorului XXXXXX XXXXXX, față de care XXXXXXXX XXXXXX avea obligați pecuniare. La fel, cerințele privind ridicarea sechestrului de pe automobil sunt neîntemeiate, deoarece probatoriul cauzei denotă că debitorul XXXXXXXX XXXXXX a fost de acord cu încheierea executorului judecătoresc și nu a contestat-o în condițiile legii. Iar actele juridice care contravin normelor imperative, adică acelor norme care prescriu în mod expres o conduită obligatorie, o obligație de la care subiectul nu se poate sustrage sau n-o poate ocoli, sînt lovite de nulitate absolută.

La 16 octombrie 2020, XXXXX XXXXXX a declarat recurs împotriva deciziei din 01 octombrie 2020 a Curții de Apel Bălți.

În susținerea cererii de recurs, a indicat că atât instanța de apel, cât și instanța de fond nu au constatat și elucidat pe deplin circumstanțele importante pentru soluționarea cauzei, au aplicat eronat normele de drept material și arbitrar au apreciat materialul probator, în drept invocînd art. 432 alin. (1), (2) lit. a) și c) Cod procedură civilă.

Astfel, consideră că instanțele au expus în soluțiile adoptate concluzii care vin în contradicție cu circumstanțele cauzei, fiind bazate exclusiv pe declarațiile intervenientului principal, care nu coroborează cu circumstanțele reale ale cauzei. Instanțele ar fi interpretat eronat normele de drept material care guvernează prezenta speță, adoptînd soluții inadmisibile în ordinea de drept. Mai invocă recurentul lipsa de imparțialitate a instanțelor ierarhic inferioare și, drept consecință, încălcarea dreptului său la un proces echitabil, precum și a dreptului său de proprietate, protejat prin prevederile art. 1 Protocolul Adițional al Convenției Europene a Drepturilor Omului, recurentul fiind dobînditor de bună-credință.

Solicitarea recurentului constă în casarea integrală a deciziei Curții de Apel Bălți din 01 octombrie 2020 și a hotărîrii Judecătorească Edineț, sediul Briceni, din 14 august 2019 ca fiind ilegale, cu pronunțarea în cauză a unei noi hotărâri prin care cererea sa de chemare în judecată să fie admisă integral, iar cererea de intervenție principală înaintată

de XXXXXX XXXXXX împotriva lui XXXXXXXX XXXXXX și XXXXX XXXXXX cu privire la declararea nulității absolute a contractului de vânzare-cumpărare din 23 august 2018 să fie respinsă drept neîntemeiată. Totodată, solicită încasarea în mod solidar de Ia XXXXXXXX XXXXXX și XXXXXX XXXXXX în folosul recurentului a tuturor cheltuielilor de judecată pe care le-a suportat la examinarea cauzei în fond, în ordine de apel și în ordine de recurs.

La 26 noiembrie 2020, a declarat recurs și avocatul Odobescu Ghenadie, în interesele lui XXXXXX XXXXXX, împotriva deciziei din 01 octombrie 2020 a Curții de Apel Bălți, în latura respingerii încasării cheltuielilor de judecată, solicitînd casarea deciziei în această parte.

În susținerea cererii de recurs a indicat că recuperarea cheltuielilor judiciare este o practică obișnuită pentru majoritatea legislațiilor naționale și lipsa unui mecanism real de asigurare a recuperării cheltuielilor de judecată este un factor ce diminuează autoritatea actului de justiție care urmează a soluționa corect și uniform problema atribuirii cheltuielilor de judecată. Necesitatea și rezonabilitatea cheltuielilor se determină prin faptul acțiunilor întreprinse de avocat - întocmirea și prezentarea în instanță a actelor procedural necesare, urmărirea mersului procesului și realizarea căilor de atac și nu doar participarea în cadrul ședinței de judecată. Caracterul rezonabil al onorariului avocatului a fost stabilit în coraport cu Recomandările privind quantumul onorariilor avocaților și compensarea de către instanțele judecătorești a cheltuielilor de asistență juridică aprobate de Uniunea Avocaților din Republica Moldova. Astfel, există dovada caracterului real al achitării sumei cu titlu de cheltuieli de asistență juridică, la materialele cauzei fiind anexată copia bonului de plată pentru cheltuielile de judecată. Din acest considerent, recurentul a anexat bonul de plată a cheltuielilor de asistență juridică seria DAA nr. 13759368 din 10 aprilie 2019, în original, la cererea sa de recurs.

Examinând admisibilitatea recursurilor, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție menționează următoarele.

În conformitate cu art. 439 alin. (2) din Codul de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copieii de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia. În cazul neprezentării referinței în termenul stabilit, admisibilitatea recursului se decide în lipsa acesteia.

La 20 noiembrie 2020, Curtea Supremă de Justiție a expediat în adresa intimaților copia cererii de recurs cu înștiințarea despre necesitatea depunerii referinței, însă intimații nu și-au valorificat acest drept.

În conformitate cu art. 431 alin. (2) din Codul de procedură civilă, asupra admisibilității recursului decide un complet din 3 judecători.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărîrii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Curtea de Apel Bălți a pronunțat decizia contestată pe 01 octombrie 2020, iar calea de atac în ordine de recurs a fost demarată la data de 16 octombrie 2020 și, respectiv, 26 noiembrie, de către recurenți în interiorul termenului legal.

Examinînd temeiurile recursurilor declarate de către XXXXX XXXXXX și XXXXXX XXXXXX, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursurile drept inadmisibile din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) Cod de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sînt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Conform prevederilor art. 433 lit. a) Cod de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Astfel, instanța de recurs reține că examinarea admisibilității recursului presupune verificarea conformității temeiurilor invocate în cererea de recurs cu temeiurile prevăzute la art. 432 Codul de procedură civilă.

La caz, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție constată că argumentele invocate de recurenți în cererea de recurs nu se încadrează în limitele stabilite de norma indicată, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Dat fiind faptul că temeiurile de declarare a recursului împotriva deciziei curții de apel, prin prisma prevederilor secțiunii a 2-a a capitolului XXXVIII al Codului de procedură civilă, sînt strict delimitate de art. 432, reieșind din prevederile art. 437 alin.(1) lit. f) din Codul de procedură civilă, în sarcina recurenților este impusă obligația delimitării esenței, temeiului și argumentării acelor încălcări esențiale sau a acelor circumstanțe ce indică la aplicarea eronată a normelor de drept material sau procedural și care ar dicta necesitatea declarării recursului ca fiind admisibil.

La caz, criticile invocate de recurenți nu pot duce la admisibilitatea recursurilor, ori acestea nu pot fi reținute prin prisma art. 432 din Codul de procedură civilă, în condițiile în care se insistă în mod exclusiv asupra reaprecierii circumstanțelor cauzei, în detrimentul evidențierii ilegalității soluției instanței de apel.

Acest fapt denotă caracterul declarativ al recursului, fiind lipsit de esență, care evidențiază simplul fapt al dezacordului recurentului cu soluția dată de instanța de apel, precum și lipsa temeiurilor legale de declarare a recursului, avînd în vedere faptul că rolul exclusiv al recursului este de a asigura efectuarea unui control de legalitate a deciziei atacate în baza temeiurilor legale de declarare a recursului strict prevăzute de art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

Nu este suficientă simpla expunere a circumstanțelor factice ale cauzei, fiind necesară motivarea recursului cu indicarea amănunțită a motivelor de ilegalitate pe care se întemeiază, precum și dezvoltarea lor.

Motivarea recursului înseamnă nu doar exprimarea nemulțumirii față de actul de dispoziție pronunțat în apel, ci expunerea tuturor motivelor pentru care, din punctul de vedere al părții, instanța a pronunțat o hotărîre neîntemeiată.

Or, recursul nu se poate limita la o simplă indicare a textelor de lege, condiția legală a dezvoltării motivelor de recurs implicînd determinarea greșelilor anume

imputate instanței de apel, o minimă argumentare a criticii în fapt și în drept, precum și indicarea probelor pe care se bazează.

În ceea ce privește recursul declarat de către Xxxxxx Xxxxxx, prin intermediul avocatului Odobescu Ghenadie, Colegiul remarcă că recurentul își întemeiază recursul pe administrarea de noi probe, sub forma bonului de plată a onorariului avocațial, în original. Însă, în conformitate cu prevederile art. 442 al. (1) Cod procedură civilă, judecând recursul declarat împotriva deciziei date în apel, instanța verifică, în limitele invocate în recurs și în baza referinței depuse de către intimat, legalitatea hotărârii atacate, fără a administra noi dovezi. Astfel, instanța de recurs nu se poate pronunța în privința actelor anexate la cererea de recurs, recurentul nefiind ținut de interdicția administrării acestora drept probe în instanțele ierarhic inferioare.

Astfel, abordarea recurențelor, în speță, evidențiază în mod clar dezacordul lor cu soluția dată de instanța de apel, iar criticile invocate în recurs nu permit identificarea omisiunilor sau erorilor care ar impune declararea recursurilor ca fiind admisibile.

Prin prisma jurisprudenței CtEDO, recursul trebuie să fie efectiv, adică să fie capabil să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri, trăsătură distinctivă care nu este evidențiată în cererile de recurs declarate de către Xxxxxx Xxxxxx și Xxxxxx Xxxxxx.

La fel, conform jurisprudenței Curții, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt, pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (Helmerts împotriva Suediei 9 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

În conformitate cu art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului. Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nici o referire cu privire la fondul recursului.

În asemenea circumstanțe, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție constată lipsa temeiurilor care ar dicta necesitatea declarării recursurilor ca fiind admisibile și consideră că recursurile declarate de către Xxxxxx Xxxxxx și Xxxxxx Xxxxxx nu se încadrează în temeiurile prevăzute de art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă și, drept urmare, este inadmisibil.

În temeiul art. 270, art. 431 alin. (1) și (2), art. 433 lit. a) și art. 440 Cod de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Se consideră inadmisibile recursurile declarate de către Xxxxxx Xxxxxx și Xxxxxx Xxxxxx.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
Judecătorul

Tamara Chișca-Doneva

Judecătorii

Maria Ghervas

